

Nr 26.

Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till ändringar i regeringsformen m. m. i vad den avser ändrad lydelse av § 110 regeringsformen.

Till konstitutionsutskottets handläggning hänvisade båda kamrarna den 3 februari 1948 en den 16 januari 1948 dagtecknad, till riksdagen avlåten proposition, nr 44, däri Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag ur statsrådsprotokollet över justitiedepartementens ärenden för samma dag framlade förslag till 1) ändrad lydelse av 17 § 1 mom. regeringsformen; 2) ändrad lydelse av 27 § regeringsformen; 3) ändrad lydelse av 38 och 106 §§ regeringsformen samt 39 § 2 mom. riksdagsordningen; 4) ändrad lydelse av 39, 41 och 93 §§ regeringsformen samt 2 § successionsordningen; samt 5) ändrad lydelse av 110 § regeringsformen.

Över de under punkterna 1)–4) upptagna förslag till ändringar av regeringsformen m. m. har utskottet tidigare avgivit utlåtande, nr 11. Utskottet fann därvid ej skäl att behandla det under punkt 5) upptagna förslag, då detta berodde av ställningstagandet till en under första lagutskottets behandling liggande proposition, nr 80, med förslag till lag om ändring i strafflagen. Den brottsrubricering, som i sistnämnda proposition föreslås, har föranlett här ifrågakvarande förslag om ändring av 110 § regeringsformen. Den där förekommande beteckningen »högförräderi» skall enligt strafflagsförslaget reserveras för sådana angrepp mot staten, som hänföra sig till dennas yttre säkerhet. I stället föreslås beteckningen »uppror», då fråga är om våldförande av riksdagen, dess kamrar eller utskott eller någon enskild riksdagsman eller störande av friheten i deras överläggningar och beslut.

Sedan konstitutionsutskottet inhämtat, att första lagutskottet tillstyrkt proposition nr 80 oförändrat i vad den sammanhänger med här ifrågakvarande ämne, får utskottet hemställa,

att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts proposition nr 44 i nu förevarande del, såsom vilande för vidare grundlagsenlig behandling måtte antaga följande

Förslag

till

ändrad lydelse av 110 § regeringsformen.

(Nuvarande lydelse.)

§ 110.

(Föreslagen lydelse.)

§ 110.

Ej må någon riksdagsman under tilltal ställas eller sin frihet berövas Ej må någon riksdagsman under tilltal ställas eller sin frihet berövas

Nuvarande lydelse.

för sina gärningar eller yttranden i denna egenskap, utan att den kam- mare, till vilken han hör, sådant tillåtitt genom uttryckligt beslut, där- uti minst fem sjättedelar av de rös- tande instämt. Ej heller skall någon riksdagsman kunna förvisas från den ort, där riksdag hålles. Skulle någon enskild man eller någon kår, militär eller civil, eller ock någon menighet, av vad namn den vara må, antingen av egen drift eller med an- ledning av befallning, försöka att våldföra riksdagen, dess kamrar eller utskott eller någon enskild riksdags- man, eller störa friheten i deras över- läggningar och beslut, vare sådant ansett som högförräderi; stämpling till sådan gärning vare ansedd såsom stämpling till högförräderi. Det an- kommer på riksdagen att i laga ord- ning låta beivra förbrytelser, varom här är fråga.

Föreslagen lydelse.

för sina gärningar eller yttranden i denna egenskap, utan att den kam- mare, till vilken han hör, sådant tillåtitt genom uttryckligt beslut, där- uti minst fem sjättedelar av de rös- tande instämt. Ej heller skall någon riksdagsman kunna förvisas från den ort, där riksdag hålles. Skulle någon enskild man eller någon kår, militär eller civil, eller ock någon menighet, av vad namn den vara må, antingen av egen drift eller med an- ledning av befallning, våldföra riks- dagen, dess kamrar eller utskott el- ler någon enskild riksdagsman, eller störa friheten i deras överläggningar och beslut, vare sådant, där det ej är högförräderi, ansett som uppror; vad om försök, förberedelse eller stäm- pling till uppror eller underlåtenhet att avslöja sådant brott är stadgat äge jämväl motsvarande tillämpning. Det ankommer på riksdagen att i laga ordning låta beivra förbrytelser, var- om här är fråga.

Bliver riksdagsman — — — eller förolämpas.

Stockholm den 11 juni 1948.

På konstitutionsutskottets vägnar:

JONES ERIK ANDERSSON.

Närvarande:

från f ö r s t a kammaren: herrar Jones Erik Andersson, Karl August Jo- hanson, Herlitz*, Elmgren*, Mattsson, Sandberg*, Bror Nilsson, Sjö, Dam- ström och Holmbäck; samt

från a n d r a kammaren: herrar von Friesen*, Nilsson i Göteborg, Norén, Kyling, Spångberg*, Hansson i Skediga, Hæggbloom* och fru Svedberg*.

* Ej närvarande vid justeringen.